

РЕШЕНИЕ

№ 191

гр. Враца, 27.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВРАЦА, I НАКАЗАТЕЛЕН СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Вероника Ант. Бозова

при участието на секретаря Румяна Огн. Маркова
като разгледа докладваното от Вероника Ант. Бозова Административно наказателно дело № 20221420200185 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.59-63 ЗАНН

Образувано е по жалба на **** ЕООД, гр. Враца, против Наказателно постановление /НП/ №26-0000029/01.02.2022 г. на директора на РД АА, гр. Враца, с което на основание чл.96г, ал.1, пр.2 от Закона за автомобилните превози, за нарушение по чл.7а, ал.2, пр.3 от Закона за автомобилните превози, на дружеството-жалбоподател е наложено административно наказание “имуществена санкция” в размер на 3000,00 лв.

В жалбата се твърди, че наказващият орган неправилно е издал НП, тъй като не е налице описаното в него нарушение. Твърди се, че дружеството не притежава превозното средство, описано в НП, както и че неправилно е изписано наименованието на дружеството. При това се прави искане за отмяна на атакувания санкционен акт.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. **** – ВрАК, който прави искане за отмяна на НП по изложените в жалбата съображения и изтъквайки, че е налице хипотезата на чл.28 ЗАНН.

Въззиваемата страна, редовно призована, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Пред първоинстанционния съд са събрани нови гласни доказателства – разпитани са св. Т. Г. и ****.

Врачански районен съд, като прецени събраните по делото доказателства

и наведените доводи, приема за установено от ФАКТИЧЕСКА СТРАНА следното:

При извършена на 13.01.2022 г. проверка в РД АА гр. Враца на представени от дружеството-жалбоподател документи за периода 13.01.2021 г.-13.01.2022 г., св. Т. Г. – инспектор при РД АА Враца, установил, че на 04.04.2021 и 05.04.2021 г. е извършен международен превоз на товари с автомобил марка **** кат. N2 с рег. №**** с водач ****. Установил още, че водачът не притежава удостоверение за психологическа годност за превоз на товари. При това на същата дата, св. Т. Г. съставил АУАН №310516, в който посочил, че тъй като като превозвач дружеството е допуснало да се извърши превоз на товари от водач, непритежаващ удостоверение за психологическа годност, то същото е извършило нарушение по чл.7а, ал.2, пр.3 от Закона за автомобилните превози.

Въз основа на съставения АУАН, на 01.02.2022 г. е издадено обжалваното НП, в което, при изложение на същата фактическа обстановка и субсумиране на фактите под нормата на чл.7а, ал.2, пр.3 от Закона за автомобилните превози, на основание чл.96г, ал.1, пр.2 от Закона за автомобилните превози, на дружеството е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 3000 лв.

Така изложената фактическа обстановка се установява въз основа показанията на Т. Г., които съдът кредитира като логични, последователни и незаинтересовани. Свидетелят лично е извършил проверка на жалбоподателя и е констатирал описаното в АУАН. Установява се и при какви обстоятелства е съставен АУАН. Съдът кредитира показанията на свидетеля в цялост, като намира същите за логични, последователни и незаинтересовани.

Съдът се отнесе с доверие и към показанията на св. ****, който заявява, че наистина не е имал удостоверение за психологическа годност за превоз на товари, но е бил като втори водач и се е снабдил след това с такова удостоверение.

Съдът кредитира и събраните по делото писмени доказателства. Счита, обаче, че с оглед спорните обстоятелства между страните, по-прецизното обсъждането на доказателствената съвкупност не е необходимо.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от ПРАВНА СТРАНА следното:

Жалбата е подадена в установения в закона срок, от надлежна страна и срещу подлежащо на обжалване наказателно постановление, поради което се явява процесуално допустима и следва да се разгледа по същество.

Разглеждайки я по същество, съдът намира следното:

Актът за установяване на административно нарушение е съставен при спазване на предвидена в чл.40 и чл.43 ЗАНН процедура и съдържа предвидените в чл.42 ЗАНН реквизити. Наказателното постановление е изготвено съгласно изискванията на чл.57, ал.1 ЗАНН и в него не се установяват пороци от външна страна, като описаното нарушение

кореспондира изцяло с посоченото в АУАН. И АУАН и НП са издадени от компетентни органи, като в тях достатъчно подробно са описани обстоятелствата, при които е извършено нарушението, начина на констатиране на същото, подробно и точно е описана правната му квалификация, както и кой текст от кой закон е нарушен. Описанието, така както е направено по никакъв начин не накърнява правото на нарушителя да разбере в какво е обвинен и да организира защитата си. АУАН и НП са съставени в сроковете по чл.34, ал.1 и ал.3 ЗАНН.

Разглеждайки НП от материалноправна гледна точка, съдът намира, че от доказателствено обезпечената фактология по безспорен и категоричен начин се установява, че дружеството, в качеството си на превозвач, е допуснало извършването на 04.04.2021 и 05.04.2021 г. на международен превоз на товари с автомобил марка **** кат. N2 с рег. №**** с водач ****, който не притежава удостоверение за психологическа годност за превоз на товари. С това действително е нарушено разписаното в чл.7а, ал.2, пр.3 от Закона за автомобилните превози, съгласно което „Лицензираните превозвачи, лицата по чл.24е и лицата, извършващи превози за собствена сметка, могат да осъществяват превоз на пътници и товари само с водачи, които отговарят на изискванията за минимална възраст, правоспособност за управление на моторни превозни средства от съответната категория и за психологическа годност, определени с наредбите по чл.7, ал.3 и чл. 12б, ал. 1 от този закон и чл. 152, ал. 1, т. 2 от Закона за движението по пътищата.“

Въпреки това съдът приема, че не е налице нарушение и НП следва да се отмени по следните съображения /в който смисъл Р. №32/04.02.2022 г. на АС Кърджали, постановено по НАХД №308/2021 г., Р. №3/15.02.2022 г. на АС Силистра, постановено по КАНД №106/2012 г. и др./:

С официално изявление от 15.07.2021 г. [/https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/INF_21_3440>/](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/INF_21_3440), Евр. комисия специално призовава България да премахне изискванията за професионалните водачи да представят свидетелство за психологическа годност в допълнение към свидетелството им за управление на МПС, позовавайки се изрично на правилата от Директива 2006/126/ЕО и Директива 2003/59/ЕО. Приложение III към първата съдържа минималните изисквания за физическа и психическа годност за управление на превозно средство със силово задвижване, като няма пречка всяка отделна държава да въведе по-строги (по-високи) такива изисквания, но проверени и удостоверени със Свидетелството за управление на МПС от съответния тип/група, съгласно §1 т.1.3. от същото Приложение. През тази призма действащата в страната Наредба №36/15.05.2006г. за изискванията за психологическа годност и условията и реда за провеждане на психологическите изследвания на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на МПС, на водачи на МПС и на председатели на изпитни комисии (Обн. ДВ, бр.46/06 г., посл. изм. ДВ, бр.36/16 г.), в частта □ на глава Трета „Условия за провеждане на психологическото изследване“ (чл.5-чл.11), противоречи на европейското право, защото:

Съгласно съображение (8) от преамбюла на Директива 2006/126/ЕО на

Европейския парламент и на Съвета от 20.12.2006г. относно свидетелствата за управление на превозни средства, критериите за изпитите за управление на МПС и издаване на свидетелство за управление, следва да бъдат хармонизирани, като в основата на изпитите във всички държави-членки следва да лежат минималните стандарти за физическа и умствена годност за управление на такива превозни средства от Директивата. Няма забрана националните законодатели да въведат по-високи изисквания, които обаче да бъдат проверявани по един и същи ред и удостоверявани с един и същи документ. В контекста на Директива 2006/126/ЕО, релевантната по делото „психологическа годност“, следва да се разглежда като част (основна) от понятието „умствена годност“, употребено в директивата. В съображение (9) от преамбюла на същата, изрично е предоставена възможността държавите-членки да регламентират периодичен контрол за наличие на минималните стандарти за физическа и умствена годност на водачите, свързан с преиздаване (периодично) на свидетелството за управление на МПС от съответната категория. Това обаче, следва да става посредством медицински прегледи като гаранция за спазване на минималните стандарти и тези прегледи трябва да съвпадат по време с периодичността на подновяването на СУМПС, поради което да се определят изцяло от срока на валидност на свидетелството. При тази общностна регламентация е очевидно, че действащата Наредба №36/2006 г. в коментираните части противоречи на нормативни актове от по-висок ранг, в ракурса на базовите принципи от чл.4 и чл.5 АПК, а именно:

- Съгласно чл.8 ал.2 Наредба №36/06 г. удостоверението за психологическа годност е валидно за срок от 3 години, а когато се издава след навършване на 65 годишна възраст на лицето и в други изчерпателно посочени случаи - удостоверението е валидно за срок от една година. Според ал.4 на същата разпоредба, лицата по ал.1 подлежат на психологическо изследване на всеки три години след датата на издаване на предходното удостоверение. Тези срокове са различни (по-кратки) от сроковете на валидност на Свидетелствата за управление на МПС, които се издават от органите на МВР и срокът им на валидност за по-ниските категории (АМ, А1, А2, А, В, В1 и ВЕ) е 10 години, съгласно чл.51 ал.3 от Закона за българските лични документи (ЗБЛД). За по-високите (т.нар. „професионални“ категории - С, СЕ, С1, С1Е, D, DE, D1, D1Е и Т) този срок е 5 години съгласно чл.51 ал.4 ЗБЛД. Следователно, проверката и установяването на „умствената годност“ съгласно националното право, не се извършва когато свидетелството се издава и периодично след това (при неговото подновяване), каквото е изискването на регламентацията от европейското право, а в съвсем различни и несъвпадащи срокове;
- Според Директивата държавите-членки могат да регламентират извършването на медицински прегледи като гаранция за спазването на минималните стандарти за физическа и психологическа годност на водачите, но Българската държава с чл.5 от Наредба №36/06г. е разпоредила психологическата годност да се установява с

психологическо изследване, което не се извършва от медици, а от психолози (чл.11в от Наредба №36/06 г.);

- Директивата предписва минималните стандарти за процесните годности, като дава възможност на държавите-членки да въведат по-строги такива, но според Приложение III към Директива 2006/126/ЕО, същите могат да бъдат въвеждани на национално ниво само и единствено във връзка с първоначалното издаване и последващото подновяване на Свидетелствата за управление на МПС, а не извън тях чрез изискването на нарочни, допълнителни свидетелства и удостоверения, имащи свое собствено легитимиращо действие наред с валидното СУМПС. Видно от предвиденото в чл.7а ал.1 от Закона за автомобилните превози е, че в националното ни право психологическата годност, вместо да бъде само предпоставка за правоспособността за управление на МПС от съответната категория, е въздигната в отделно, успоредно съществуващо с правоспособността, юридическо качество.

В обобщение, следва да се приеме, че извън периметъра на позволеното с Директивата въвеждане на по-строги стандарти за физически и умствени годности на водачите да управляват МПС от съответната категория, с релевантната по делото Наредба №36/2006 г., такива са разписани в нарушение на изрично въведените ограничения от европейския законодател, както следва - проверката на съответните годности, вкл. умствената („психологическата“ по нашето право), да се извършва изцяло и във връзка с издаването на Свидетелство за управление на МПС; същата проверка да се осъществява чрез медицински прегледи и то само в сроковете (не по-кратки) на валидност на свидетелството за управление на МПС. Горните ограничения не са съобразени в националното законодателство относно изследването на психологическата годност на водачите.

Освен изложеното по-горе, правно значение за изхода на делото има и отговорът на въпроса - след като нормите на Директивата нямат пряко действие, тъй като с нея се разписва очакван резултат, до който всяка държава-членка преценява как да стигне, следва ли сезираният съд да откаже прилагането на националните норми, вменяващи задължение за водачите, осъществяващи обществен превоз на пътници и товари, да притежават удостоверение за психологическа годност, според изискването на чл.7а, ал.2 ЗАвтП във връзка с чл.8 ал.1 Наредба №36/2006 г. Съгласно постоянната съдебна практика на СЕС, произтичащото от дадена директива задължение за държавите-членки да постигнат предвидения в нея резултат, както и задължението им по чл.4 §3 ДЕС и чл.288 ДФЕС да предприемат всички необходими мерки, общи или специални, за да осигурят изпълнението на това задължение, тежи върху всички органи на държавата-членка, вкл. в рамките на тяхната компетентност - върху съдебните органи (*Вж. т.57 от Решение на Съда от 04.10.2018г. по дело C-384/17г., образувано по преюдициално запитване на Съд по административни и трудовоправни спорове на Унгария, в което са цитирани много предхождащи го решения в същия смисъл на Съда*).

В настоящия случай, коментираният по-горе несъответствия с Директива 2006/126/ЕО не произтичат от една единствена разпоредба, която да е

достатъчно ясна, точна и безусловна, за да □ бъде признат директен ефект, което в известен смисъл препятства неприлагането на националното право само въз основа на общия разум на Директивата (Вж. Решение на Съда - голям състав от 24.06.2019 г. по дело C-573/2017 г., образувано по преюдициално запитване във връзка с изпълнението в Нидерландия на Европейска заповед за арест, издадена от Районен съд Познан, Полша). В контекста на генерираната практика на СЕС по процесния въпрос е сигурен изводът, че несъответствието между правото на Европейския съюз и националното право, се установява служебно от съда. Последното е в духа и на служебното касационно правомощие за контрол на материалната законосъобразност (арг. чл.218 ал.2 АПК, вр. с чл.63в ЗАНН). В светлината на базовия принцип за предимство на Общностното право, в т.64 на ECLI:EU:C:2019:530 е прието, че за да се признае директен ефект на разпоредба от Директива, същата е необходимо да е достатъчно ясна, точна и безусловна, като очертаните по-горе в изложението ограничения на Директива 2006/126/ЕО, макар и да не са фиксирани в една разпоредба, отговарят на критериите за точност и безусловност. Ето защо могат и следва да бъдат приложени директно относно релевиращия проблем с възможността на държавата-членка да завиши изискванията за физическа и умствена годност за управление на МПС на водача, стига същите да не излизат извън регламентацията за тяхната проверка от медицински лица (а не психолози или други специалисти); да не битуват в отделен, със самостоятелно правно значение, еманципиран от Свидетелството за управление на МПС, документ и да не са разписани като задължителни за установяване в срокове извън нормативно определените такива за валидност на СУМПС.

Освен това, с Решение ECLI:EU:C:2018:810 на СЕС е прието още категорично, в т.56-т.57, че дори когато дадена разпоредба на Директива няма директен ефект, произтичащото от Директивата задължение за държавите-членки да постигнат предвидения в нея резултат, както и задължението им от чл.4 §3 ДЕС и от чл.288 ДФЕС, ги обвързва да предприемат всички необходими мерки, за да осигурят изпълнението на това задължение, което тежи върху всички органи на държавата, вкл. върху съдебните. Как следва да процедират последните, в т.61-т.62 от същото решение на СЕС, е пояснено - да тълкуват националното право в съответствие с лишената от директен ефект разпоредба на Директивата или, ако такова съответства-що тълкуване не е възможно, да оставят без приложение всяка разпоредба, която, ако бъде приложена, би довела до несъответстващ на правото на Съюза резултат.

В подкрепа на горния правораздавателен подход е и официалното изявление на ЕК от 15.07.2021 г., за което стана въпрос по-горе, звучащо в императивен порядък: *Комисията призовава България да премахне изискванията за професионални водачи да представят свидетелство за психологическа годност в допълнение към свидетелството им за управление на МПС*, което сочи на еднозначната преценка на Европейската комисия, че въпреки своевременното транспониране на Директива 2006/126/ЕО в националното ни право, последното не е постигнало заложените с нея резултат съгласно изискването от чл.288 §3 ДФЕС. Ето защо настоящият съд не следва да приложи националните разпоредби, които са съсредоточени в Наредба

№36/2006 г., издадена по законовата делегация от чл.152, ал.1, т.2 ЗДВП и в чл.7а, ал.2 ЗАвтП, последните изрично посочили в свои ПЗР, че въвеждат изискванията на Директива 2006/126/ЕО (напр: ЗИД на Закона за движението по пътищата (ДВ, бр.54/10 г., изм. и доп. ДВ, бр.60/2012 г., в сила от 7.08.2012 г.)....§35.Този закон въвежда изисквания на: 1. [...] 3.Директива 2006/126/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006г. относно свидетелства за управление на превозни средства; както и ЗИД на Закона за автомобилните превози (ДВ, бр.17/11 г.) Допълнителна разпоредба [...] §51.Този закон въвежда изискванията на Директива 2009/5/ЕО от 30.01.2009 г. за изменение на Приложение III към Директива 2006/22/ЕО...)

Освен това, видно от съображение (2) от преамбюла на Директива 2006/126/ ЕО - Правилата за свидетелствата за управление на превозни средства [...] допри-насят за подобряване на пътната безопасност и улесняват свободното движение на хора [...] насърчават свободното движение и свободата на установяване на хората. Следователно, нарушаването на философията (духа) и разписаните правила с Директивата, води до пряко нарушаване на субективните права на гражданите на Съюза по чл.21; чл.45; чл.49 и чл.56 ДФЕС, което е още едно основание да не се приложат националните разпоредби свързани със задълженията, вменени на водачите на МПС, за притежаване на отделно от СУМПС, Удостоверение за психологическа годност.

По изложените съображения, приемайки, че атакуваното НП е неправилно и незаконосъобразно, съдът приема, че същото следва да се отмени, а жалбата, като неоснователна, макар и на други, незастъпени в нея основания, трябва да се уважи.

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Наказателно постановление №26-0000029/01.02.2022 г. на директора на РД АА, гр. Враца, с което на основание чл.96г, ал.1, пр.2 от Закона за автомобилните превози, за нарушение по чл.7а, ал.2, пр.3 от Закона за автомобилните превози, на „****“ ЕООД, гр. Враца, е наложено административно наказание “имуществена санкция” в размер на 3000,00 лв.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд – гр. Враца в 14-дневен срок от датата на получаване на съобщението, че решението е изготвено.

Съдия при Районен съд – Враца: _____